

Informatie Kunstwerk

Titel: Kruislings gelaagd

Wijk:	Stratum
Toponiem:	Alberdingk Thijmlaan, In het Stadswandelpark
Kunstenaar:	Jo Gijsen
Materiaal:	Beton, Hardsteen
Jaar van plaatsing:	1988

Omschrijving

Ongesigneerd

In het Stadswandelpark staat een enorm rotsblok. Je zou denken dat het zo vanuit de groeve op de voetplaat is beland. Een groot gedeelte van het breukvlak is ruw en onbewerkt gebleven, een fijn laagje calciëtektent het oppervlak. Enkele vlakken zijn gepolijst, aan de achterzijde zijn vooral de gaten van de pneumatische boor goed zichtbaar, sporen van ambachtelijke steenbewerking. Hier verklaart zich ook de titel. Meewerkend met de natuurlijke lagen, is een structuur van verticale en horizontale lijnen en vlakken ontstaan. Met minimale ingrepen heeft Jo Gijsen de steen tot beeld bewerkt. Slechts hier en daar accentueert hij vorm en structuur, of zoals hij zelf zegt 'de eigen kwaliteiten van de steen'. Maar de steen, eens deel van de rots, blijft haar oorsprong tonen. De beelden van Jo Gijsen zijn onverbreekbaar verbonden met de natuur, de oorsprong van het menselijk bestaan. Hij houdt van het onvergankelijke van de steen. Jo Gijsen laat zien wat het materiaal zelf uitstraalt. Zijn kunst wordt ook wel 'materiekunst' genoemd. Met schuren en polijsten suggereert hij het binnenste, het innerlijk van de steen. Er ontstaat een contrast: tussen binnen en buiten, tussen kwetsbaar en hard, vlak en korrelig, cultuur en natuur. Alsof de buitenkant miljoenen jaren geleden door de natuur bepaald is, de binnenkant door een ingreep van de kunstenaar. Zijn beelden zijn oerbeelden, die, als het ware teruggeven aan de natuur, de tijd opnieuw zullen kunnen weerstaan.

Wat zijn interesse voor de eigenschappen en de bewerking van het materiaal betreft kan Jo Gijsen vergeleken worden met de Duitse beeldhouwer Ulrich Rückriem (1938). Diens ideeën over vorm en structuur, materiaal en bewerking zijn echter rationeler. Jo Gijsen gaat bij zijn bewerking meer van de natuur zelf uit en laat tijdens het ontstaansproces bovendien het toeval een grotere rol spelen. Van oorsprong is Jo Gijsen schilder, bij toeval ontdekt hij de steen als medium. Ook meerdere steensoorten worden in één beeld gebruikt. Uit zijn werk spreekt een bepaald gevoel voor humor, dat ook uit sommige titels voor zijn

beelden blijkt. Karakteristiek in zijn werk is de tegenstelling tussen glad gepolijst en ruw gehakt, donker en licht gekleurd. In de jaren zeventig gaat hij een aantal blokken Grieks marmar te lijf met beitels en zelfgemaakte ijzeren wiggen om de rotsblokken te splijten. Hij raakt gefascineerd door het proces van splijten en ervaart de spanning van de breuk. Later maakt hij in de steengroeve zelf kennis met het splijten van rotsblokken en ziet hoe grote rotsblokken verticaal en horizontaal gespleten worden. Hier komt hij tot het inzicht dat, wat miljoenen jaren één is geweest, bij elkaar hoort. Daarom maakt hij beelden door gedeelde elementen weer samen te voegen. Jo Gijsen woont en werkt in Eindhoven. Hij is beeldhouwer, schildert en maakt collages.

